

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Vstupní evaluační zpráva projektu Bezpečně a spolu - multidisciplinární podpora pro ohrožené ukrajinské rodiny

Číslo projektu: CZ.03.02.02/00/24_066/0004737

Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Zpracovala: Mgr. Věra Růžičková

září 2025

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Toto dílo Vstupní evaluační zpráva projektu Bezpečně a spolu je licencováno pod licencí Creative Commons CC BY-SA 4.0. Licenční podmínky navštivte na adrese [CC BY-SA 4.0 Právní ujednání](#) | [Uvedte původ-Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní | Creative Commons](#)

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

Obsah

1	Stručný obsah projektu	5
1.1	Anotace projektu	5
1.2	Cíle projektu	5
1.3	Cílové skupiny	6
1.4	Klíčové aktivity.....	7
1.4.1	KA1 Přímá práce s rodinami ve prospěch zdravého vývoje dítěte.....	7
1.4.2	KA2 Případové konference	8
1.4.3	KA3 Skupinové aktivity	9
1.4.4	KA4 Multidisciplinární podpora	9
1.4.5	KA5 Rozvoj a vzdělávání členů realizačního týmu	10
1.4.6	KA6 Evaluace.....	11
2	Design evaluace	13
2.1	Cíl evaluace	13
2.2	Evaluační otázky	13
2.2.1	Evaluační otázka č. 1: Došlo v rodinách účastnících se KA1 ke zlepšení situace a snížení ohrožení dítěte? (dopadová evaluace)	13
2.2.2	Evaluační otázka č. 2: Jak fungovala přímá práce s rodinami a spolupráce s dalšími subjekty? (procesní evaluace)	14
2.2.3	Evaluační otázka č. 3: Jak konkrétně přispělo zapojení v KA1 u rodičů nebo jiných pečujících osob k navýšení rodičovských kompetencí? (dopadová evaluace)	14
3	Metodologie evaluace	15
3.1	Nástroje sběru dat a jejich zdroje	15
3.1.1	Posouzení míry ohrožení dítěte	15
3.1.2	Polostrukturované rozhovory s realizačním týmem tj. pracovníci v sociálních službách a vedoucí služby/sociální pracovníci	15
3.1.3	Kazuistiky	15
3.2	Periodicita sběru dat	16
4	Harmonogram evaluace.....	17

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

5 Nástroje sběru dat ve finální podobě.....	19
5.1 Ozón	19
5.2 Strukturované rozhovory s pracovníci v sociálních službách a vedoucí služby/sociální pracovníci	19
5.3 Kazuistiky	19
6 Seznam příloh	19

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

1 Stručný obsah projektu

1.1 Anotace projektu

Projekt je zaměřen na podporu rodin s dětmi do 18 let pobývajících na území města Brna, které kvůli válce opustily Ukrajinu. Nabízí podporu zvyšování rodičovských kompetencí a sociálního začleňování formou sociální práce, psychologické a právní pomoci. Realizační tým s jazykovými a kulturními znalostmi poskytuje podporu přímo v prostředí klientů, což zvyšuje dostupnost služeb. Cílem je stabilizovat rodinnou situaci a posílit jejich schopnost vytvářet bezpečné prostředí pro děti.

1.2 Cíle projektu

Cílem projektu je poskytnout multioborovou odbornou sociální pomoc 60 rodinám s dětmi do 18 let pobývajících na území města Brna, tak aby byly následně schopny sami vytvářet podmínky, díky kterým budou děti vyrůstat ve svých rodinách v bezpečném a podnětném prostředí. Jedná se o rodiny s dětmi, které musely uprchnout z Ukrajiny kvůli válečnému konfliktu a které označujeme jako ohrožené či potenciálně ohrožené. Na základě naší praxe s prací s touto cílovou skupinou uvádíme, že se většinou jedná o matky s dětmi, děti s třetí pečující osobou (prarodiče, teta, starší sourozenec). Formou koordinovaných služeb v jejich přirozeném prostředí či bezpečném prostoru služby (v případě, že to situace bude vyžadovat) a přizpůsobením charakteru služeb jejich potřebám, dojde k navýšení jejich rodičovských kompetencí a zlepšení sociálních dovedností a psychického stavu dětí. Pro naplnění cílů projektu byly stanoveny projektové/klíčové aktivity, které blíže specifikujeme v kapitole aktivity projektu a v jednotlivých KA.

Konkrétní měřitelné dílčí cíle projektu k 02/28:

- u 75% rodin dojde ke zvýšení rodičovských kompetencí (KA 1, KA 3, KA4);
- u 95% rodin dojde ke zlepšení komunikace mezi rodiči a školou (KA1, KA2);
- u 55% dětí dojde ke snížení počtu zameškaných hodin ve škole (KA1, KA2);
- u 100% rodin dojde ke zajištění zlepšení zaplacení nezbytných potřeb pro děti (obědy, kroužky, školní pomůcky,...) a u 76% rodin dojde ke zajištění potřebné péče (KA1, KA4);
- u 87% rodin dojde ke snížení rizika ohrožení dítěte (KA1, KA2, KA3, KA4);
- u 50% rodin dojde ke získání podpory ve specifické životní situaci (domácí násilí, závislost, porucha příjmu potravy,...),(KA1, KA2, KA3, KA4);
- u 80% dětí dojde ke zlepšení v oblasti duševního zdraví a sociálních dovedností u dětí (KA3, KA4).

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

1.3 Cílové skupiny

Cílovou skupinu tohoto projektu tvoří rodiče s ohroženými či potenciálně ohroženými dětmi do 18 let, kteří museli v důsledku válečného konfliktu uprchnout z Ukrajiny. Z naší praxe s prací s touto cílovou skupinou se většinou jedná o ženy s dětmi nebo třetí pečující osoby s dětmi (prarodiče, tety, starší sourozenci).

Vzhledem k tomu, že se nejčastěji jedná o ženy pečující o děti, nachází se CS v obzvláště zranitelném či vícečetném znevýhodněném postavení. Nutnou součástí procesu integrace osob z CS je znalost českého jazyka, orientace a informovanost o podmínkách života v nové zemi, ekonomická integrace (zapojení na trh práce), sociální integrace (zahrnující oblast bydlení, zdravotní péče, sociální zabezpečení, vybudování sociálních vztahů a vazeb včetně rodinných), politická a občanská integrace (včetně přístupu k veřejným službám) a integrace kulturní (znalost jazyka, kulturních norem, zvyků, odlišností, udržování tradic, náboženství a etnicity). Další specifikum této CS je, že se mj. potýkají se zhoršeným psychickým stavem (traumaty) z důvodu stále trvajících válečného konfliktu.

Práce s touto cílovou skupinou je doplněná o interkulturní přesah a je specifická tím, že je potřeba brát na zřetel další hlediska např. neznalost českého jazyka, prožité trauma vzniklé kvůli válečnému konfliktu a politické situaci, složité rodinné vztahy vyvolané válečným konfliktem na Ukrajině (strach o část rodiny, která zůstává na Ukrajině; rodiny bez otce; odloučení od přátel a od známého prostředí, ...); potýkají se s nejistotou v budoucnosti; odlišná kultura; stigmatizace duševního zdraví, domácí násilí apod. Nejen výše uvedené má za následek rozvoj výchovných problémů u dětí, potenciální rozvoj nevhodného či protiprávního jednání, zhoršení duševního zdraví apod.

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

1.4 Klíčové aktivity

1.4.1 KA1 Přímá práce s rodinami ve prospěch zdravého vývoje dítěte

Do této aktivity je zahrnuta ambulantní a terénní forma CS. Navázání kontaktu bude probíhat buď ve spolupráci s dalšími orgány (OSPOD), případně se na SAS mohou obrátit rodiny přímo.

Pracovnice budou klientům k dispozici 4 dny v týdnu (3 dny v Centru pro ohroženou rodinu žadatele a 4. den v prostorách spolupracujícího Ukrajinského centra, kde budou poskytovat základní poradenství, důležité je to také proto, že tak oslovíme potenciální rodiny, které budou vyžadovat dlouhodobější spolupráci). Dle řešených zakázek doprovázejí pracovnice CS do institucí (školy, lékaři, úřady, zaměstnavatelé apod.). 1 den v týdnu je určen na porady, zaznamenávání do databází, vzdělávání a individuální konzultace.

Průchod službou:

1. Úvodní setkání se zájemcem o službu – seznámení rodiny se Sociálně aktivizační službou pro rodiny s dětmi (SASRD), domluva cílů spolupráce s ohledem na potřebu dětí. Mapování nepříznivé soc. situace a budou naplánovány cíle spolupráce. Konkrétní postup práce definuje zakázka klienta (formuluje SASRD) a případně individuální plán ochrany dítěte, který je formulován OSPOD. Dále bude formulován plán krizových oblastí potřeb dítěte vč. cíle, čas. horizontu a uzavření Smlouvy o poskytnutí služby. Pracovníci mapují nenaplněné potřeby dítěte a ve spolupráci s OSPOD identifikují ty, které nejvíce ohrožují zdravý vývoj dítěte.
2. Průběžná ambulantní a terénní práce s rodinou – min. 2x/týden průměrně 13-15 měsíců, naplňování domluvených cílů skrze doprovody, nácviky a příp. napojení rodiny na další specializované služby a instituce, průběžné zprávy pro OSPOD, soud, realizace případových konferencí. Terénní formu zajišťují 2úvazky pracovníků v soc. službách v rodině nebo v neutrálním prostředí, diskrétně v prostorách žadatele. Naplňování potřeb dětí přímo souvisí s rodičovskými kompetencemi, pomocí nástrojů sociální práce včetně vytváření podpůrných sítí služba spolu s klienty pracuje na jejich navýšení.
3. Průběžné (třístranné) revizní schůzky – posouzení změn s CS po každých 3 měsících. Hodnocení spolupráce a míra naplnění cílů. Výstup: aktualizace zakázky, plán postupu.
4. Závěrečná (trojstranná) schůzka – sepsaná závěrečná hodnotící zpráva s klientem, vyhodnocení spolupráce.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Zapojení CS: přímé a aktivní zapojení CS

Výstup: dlouhodobější podpora (30-40+ hodin) pro 60 rodin (120 osob) tak, aby došlo k pozitivním změnám u sledovaných oblastí (viz cíle projektu) a dále základní poradenství pro 120 osob. Ověření: klientská databáze, pravidelná roční evaluace služby.

KA1, která tvoří hlavní část práce s rodinami v projektu, bude obsahem evaluace.

1.4.2 KA2 Případové konference

V průběhu realizace projektu budou uspořádány případové konference. Počítáme s uspořádáním 15 případových konferencí, počet může být však navýšen dle aktuálních potřeb jednotlivých klientů.

Případové konference jsou plánované a koordinované společné setkání klienta, jeho rodiny a všech, kteří pro ně představují nebo mohou představovat podpůrnou síť vč. zástupců školských zařízení. Cílem setkání je výměna informací, zhodnocení situace dítěte a jeho rodiny, hledání optimálního řešení a plánování společného postupu, který povede k naplňování potřeb dítěte. Výstupem je individuální plán péče. Případové konference jsou využívány v případě, že pracovník OSPOD a sociální pracovník SAS vnímá, že u rodin zapojených do projektu je vhodné zapojení dalších odborníků. Záměrem PK je rychle reagovat na vzniklou situaci ohroženého dítěte nebo jeho rodiny, vyhodnotit situaci s cílem nalézt optimální řešení, vytvářet osobní kontakty a podpůrnou síť rodině, aktivizovat rodinu a koordinovat péči. V případě, že rodina dítěte neovládá český jazyk, bude přizván tlumočník. Dojde tak nejen ke snížení bariér, ale zamezí se tak i tomu, aby samo dítě muselo rodičům/opatrovníkům překládat.

Zapojení CS: CS (klienti) je zapojena přímo a aktivně se podílí.

Výstup: 15 případových konferencí po 3 hodinách tj. 45 hodin celkem za realizaci projektu.

Ověření: prezenční listiny

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

1.4.3 KA3 Skupinové aktivity

Dalším nástrojem pro naplnění cílů projektu jsou tyto dvě skupinové aktivity:

1. Skupiny pro rodiče s malými dětmi (0-3 roky) - v intervalu 1x/týden/ 1,5 hodiny. Hra rodiče s dítětem je efektivním nástrojem k tomu, jak dítě poznávat. Díky tomu dochází k upevnování vztahu mezi rodičem a dítětem. Aktivity jsou zvoleny s ohledem na to, že samotní rodiče často pocházejí z prostředí s narušenou funkcí rodiny. Díky nim se učí funkčně, a přitom láskyplně nastavovat hranice, poznávat své dítě, naladit se na jeho potřeby a podpořit ho při poznávání a zvládání emocí. Skupiny budou dostupné i pro klienty, kteří jsou čeští občané, což umožní interkulturní přesah a napomůže k integraci CS do společnosti. Skupiny budou probíhat v prostorách organizace příjemce, které jsou přizpůsobeny pro práci se skupinou rodin s dětmi.

2. Pobytové akce - 1x za rok (celkem 3/projekt). Jedná se o tři denní akce pod vedením lektora a psychologa a je určeno pro děti a mladistvé (ve věku 7–15 let) zapojených rodin do projektu. Aktivity jsou zaměřeny na zdravý rozvoj dětí. Přínosem práce s dětmi ve skupině je získání důležitých informací pro další práci s dítětem i s celou rodinou. Během skupinové práce pracovníci nahlédnou, jak se dítě vztahuje k vrstevníkům, během aktivit se často projeví, jaké potřeby dítěte jsou jen zčásti či zcela vůbec naplňované. Dítě ve skupině může překonávat bariéry v komunikaci, získává prostor pro výměnu a sdílení informací, názorů, myšlenek a zkušeností. Učí se pojmenovávat své emoce, potřeby a přání. Na pobytových akcích jsou zapojeni externí lektori např. canisterapie. Všechny aktivity jsou naplánovány v souladu s potřebami dětí a i s ohledem na prožitá traumata z války. Pobytové akce budou realizovány mimo Brno.

Zapojení CS: CS zapojena přímo a aktivně.

Výstup: 3 výjezdní pobytové akce (účast 12 dětí/pobyt) a skupiny pro rodiče s dětmi (1x/týden/1,5 hodiny celkem 140 setkání).

Ověření: prezenční listiny, klientská databáze

1.4.4 KA4 Multidisciplinární podpora

V rámci aktivity bude zapojován multidisciplinární tým do rodin CS nad rámec běžných činností soc. služby. V případě, že klíčový pracovník rodiny identifikuje potřebu zapojení dalších odborníků do řešení životní situace rodiny, kontaktuje ved. služby/soc. pracovníka, který po konzultaci s OSPOD dle potřeby zapojí dalšího odborníka/y – psycholog a právník.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

a) Zapojení psychologa: poskytnutí bezplatného psychologického poradenství dětem a dospívajícím, kteří vyrůstají v rodinách v tíživé životní situaci, v jejímž důsledku může hrozit až odebrání dítěte z domova do náhradní péče z důvodu nedostatečného naplňování jejich potřeb. Tato cílová skupina se potýká s traumaty mj. pramenící z válečného konfliktu, změnou kultury a opuštění od všeho, co dříve znali. Z naší praxe vyplývá i téma stigmatizace využití psychologických služeb, na které bude potřeba brát zřetel a bude potřeba s ním umět pracovat. Psycholog projektu bude mít znalosti ukrajinštiny nebo ruštiny, díky tomu dokáže lépe navázat vztah s CS (odstranění jazykové bariéry a také společná zkušenost uprchlíka). V případě komplexních situací, kdy to bude vyžadováno, bude přizvaná i rodina dítěte a bude poskytnuto poradenství.

Výstup: 40 klientů, 200 hodin přímé práce.

b) Zapojení právníka: poskytnutí bezplatného právního poradenství rodinám v tíživých životních situacích spojených s výchovou a péčí o děti, hledání zaměstnání, nedostatek financí či nevyhovující bytovou situací v různých oblastech dle potřeby CS např. v oblastech rodinného, občanského (pracovní a bytové právo), práva sociálního zabezpečení atd. Konzultace budou poskytovány buď v prostorách příjemce, nebo v prostorách právníka.

Výstup: 20 podpořených rodin, 180 hodin v přímé práci.

Zapojení CS: CS zapojená přímo a využívá poskytnutých služeb.

Ověření: klientská databáze

1.4.5 KA5 Rozvoj a vzdělávání členů realizačního týmu

Cílem této KA je posílit odbornost a rozvoj dovedností a kompetencí členů RT. Díky plánovaným aktivitám dojde ke kvalitní a efektivní přímé práci s rodinami a bezkonfliktní spolupráci ve funkční síti podpory rodin. A to prostřednictvím:

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Vzdělávací kurzy (celkem 72 hodin) - Bude se jednat o kurzy, které povedou k rozvoji měkkých dovedností a kompetencí např. zaměřené na téma vývojových traumat a závislostí, poradenské rozhovory, motivační rozhovory ad. O konkrétních kurzech rozhoduje vedoucí služby. Každý pracovník přímé práce absolvuje min. 24 hodin vzdělávání ročně. Pracovníkům v sociálních službách, kteří neabsolvovali rekvalifikační kurz, bude nad rámec povinného vzdělávání uhrazen rekvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách v časové dotaci 160 hodin.

Metodické vedení (MV), (celkem 6 setkání) - Jedná se o nástroj na tvorbu pracovních postupů v přímé práci s klienty. Je důležitý pro pojmenování funkčních, nefunkčních a sporných postupů při práci s rodinami, OSPOD a dalšími subjekty. Účastnit se jej budou všichni pracovníci v přímé práci. Bude docházet také k průběžným revizím metodických postupů vyplývajících ze zkušeností z realizace projektu.

Supervize RT (SV), (celkem 3 hodiny 4x-5x ročně) - Pravidelné reflexe klientské práce se supervizorem napomůže k řešení problematických situací a díky tomu bude práce s klienty více efektivní. Psycholog projektu bude mít své individuální supervize a to z důvodu, že některé informace nemůže sdílet s kolegy z RT, kvůli zachování bezpečného vztahu s klientem.

Zapojení CS: CS nebude v rámci této aktivity přímo zapojena, avšak tato aktivita pomůže k zefektivnění práce s CS. V této KA budou zapojeni odborní pracovníci SASRD, kteří zajišťují sociálně aktivizační službu pro rodiny s dětmi a psycholog projektu.

Ověření: prezenční listiny (ze SV a MV), certifikáty ze vzdělávání.

Výstupy: 24 hodin/rok vzdělávání pro pracovníky v přímé péči, 2x/rok metodických vedení, 4-5x/SV

1.4.6 KA6 Evaluate

V rámci této aktivity bude nastaven a realizován evaluační proces projektu, na tomto procesu se podílí odborný garant a vedoucí služby/sociální pracovník. Na začátku realizace projektu bude zpracována vstupní evaluační zpráva, která stanoví metodiku evaluace, a výstupem bude závěrečná evaluační zpráva. Tato zpráva bude obsahovat vyhodnocení 3 stanovených evaluačních otázek. Evaluace proběhne u všech zapojených rodin po skončení jejich zapojení v projektu bude sledováno, zda došlo ke snížení ohrožení dítěte oproti stavu na začátku spolupráce. Na začátku spolupráce proběhne mapování situace v těchto oblastech u jednotlivých rodin a na konci spolupráce provedou pracovníci ve spolupráci s rodinami vyhodnocení. U 10 rodin budou vypracovány kazuistiky, které popíší, jak došlo zapojením v KA1 k navýšení rodičovských kompetencí.

Zpráva bude obsahovat také analýzu bariér a systémových nedostatků, se kterými se pracovníci v průběhu projektu setkali, týkající se např. dostupnosti návazných služeb pro cílovou skupinu ve městě Brně a vyhodnocení silných a slabých míst v systému pomoci ukrajinským uprchlíkům ve městě Brně.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Zpráva tak bude moci mimo jiné sloužit jako podklad a inspirace pro další práci odborníků s touto cílovou skupinou. Zdroje pro evaluační zprávu: klientská databáze, rozhovory s pracovníky a spolupracujícími odborníky.

Zapojení CS: do této aktivity bude CS zapojena při mapování oblastí na začátku spolupráce a na při vyhodnocování posunu na konci

Ověření: vstupní a závěrečná evaluační zpráva

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

2 Design evaluace

2.1 Cíl evaluace

Cílem evaluace je:

- ověřit, zda má poskytovaná multioborová odborná sociální pomoc 60 rodinám s dětmi do 18 let pobývajících na území města Brna dopad na životní situaci těchto rodin a dětí.
- popsat jak fungovala přímá práce s rodinami
- popsat jak fungovala spolupráce s dalšími subjekty

Evaluace je nastavena jako kombinace evaluace dopadové a procesní. Budou využity kvalitativní nástroje (nástroj OZON, rozhovory s pracovníky...). Jedná se o neexperimentální design vzhledem k tomu, že bude zkoumána pouze situace podpořených osob a nebude porovnávána se situací osob nepodpořených.

2.2 Evaluační otázky

2.2.1 Evaluační otázka č. 1: Došlo v rodinách účastnících se KA1 ke zlepšení situace a snížení ohrožení dítěte? (dopadová evaluace)

U rodin zapojených do projektu budou pracovníce vyhodnocovat míru ohrožení dítěte v rodině s využitím nástroje OZON na začátku spolupráce a na jejím konci. Informace, které pracovníce získají při úvodním vyplnění formuláře, poslouží pro další práci s dítětem a jeho rodinou. Na základě nich se budou moci rozhodovat, jakým směrem se budou v řešení případu ubírat. Dále budou mít přehledně vypsané ochranné a rizikové faktory pro analýzu ve vyhodnocování. Výstupy mohou sloužit jako stručný a jednoduchý podklad pro případovou konferenci, pro manažerské vedení případu, intervizní setkání s kolegy na pracovišti, případovou supervizi. Zjištění rizik a ochranných faktorů může pomoci spolupracujícím OSPODům při tvorbě individuálního plánu ochrany dítěte tak, aby byly eliminovány nebo ošetřeny oblasti rizik a aby byl pozitivně využit potenciál ochranných faktorů. Při závěrečném vyplnění poslouží popsané ochranné a rizikové faktory k posouzení toho, zda došlo v průběhu zapojení rodiny do projektu ke snížení míry ohrožení dítěte a zda mělo zapojení v projektu pozitivní dopad na situaci dětí ze zapojených rodin.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

2.2.2 Evaluační otázka č. 2: Jak fungovala přímá práce s rodinami a spolupráce s dalšími subjekty? (procesní evaluace)

Na konci projektu proběhnou polostrukturované rozhovory s realizačním týmem projektu tj. klíčovými pracovníky a vedoucí služby/sociální pracovníci, která budou zjišťovat, jak probíhala přímá práce s rodinami a spolupráce s dalšími subjekty potřebnými k řešení situace těchto rodin. Cílem je popsat fungující spolupráci s rodinami i dalšími subjekty a také nedostatky a obtíže, které bránily zlepšit situaci zapojených rodin. Takto získané informace dále využijeme při plánování dalších projektů organizace. Využití plánujeme také při upozorňování na systémové překážky, které je třeba odstranit pro zlepšení situace CS na setkávání s dalšími organizacemi, institucemi a zástupci samospráv např. při účasti na Komunitním plánování sociálních služeb města Brna, při připomínkování Strategického plánu rozvoje sociálních služeb Jihomoravského kraje, při setkávání organizací pracujících z CS apod.

2.2.3 Evaluační otázka č. 3: Jak konkrétně přispělo zapojení v KA1 u rodičů nebo jiných pečujících osob k navýšení rodičovských kompetencí? (dopadová evaluace)

Pracovnice projektu zpracují kazuistiky 10 zapojených rodin, které popíší situaci rodiny a rodičovské kompetence na začátku při zapojení do projektu, průběh spolupráce s rodinou v rámci KA1 a situaci rodiny a rodičovských kompetencí na konci podpory. Díky kazuistikám budeme moci posoudit, které konkrétní intervence a metody práce s CS byly funkční a vedly ke zlepšení situace v rodinách. Tyto poznatky využijeme zejména při intervizních setkáních s kolegy a následně při plánování dalších projektů s CS.

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

3 Metodologie evaluace

3.1 Nástroje sběru dat a jejich zdroje

3.1.1 Posouzení míry ohrožení dítěte

Provede klíčový pracovník vždy na začátku zapojení rodiny do KA1 (během prvních 5 – 10 schůzek) s pomocí nástroje *OZON a na konci spolupráce (v případě, že spolupráce s rodinou trvala déle než 5 měsíců)*.

https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/1826158/mod_resource/content/1/N%C3%A1stroj%20pro%20vyhodnocov%C3%A1n%C3%AD%20rizik.pdf

Formulář nástroje OZON v příloze č. 1.

3.1.2 Polostrukturované rozhovory s realizačním týmem tj. pracovníci v sociálních službách a vedoucí služby/sociální pracovníci

Polostrukturované rozhovory s realizačním týmem proběhnou na konci projektu se konkrétně se dvěma pracovníci v sociálních službách a vedoucí služby/sociální pracovníci. Celkový počet respondentů bude tedy tři.

Osnova rozhovoru:

1. S jakými obtížemi a bariérami jste se při přímé práci s rodinami pracovníci v sociálních službách setkávaly?
2. Jaké systémové změny by musely nastat, aby byly tyto bariéry odstraněny nebo zmírněny?
3. Jak probíhala spolupráce s dalšími subjekty potřebnými k řešení situace zapojených rodin (škola, lékaři, Úřad práce...)?
4. Co by Vám pomohlo při řešení situací zapojených rodin?

3.1.3 Kazuistiky

Kazuistiky popisující, jak došlo u rodičů zapojených v KA1 k navýšení rodičovských kompetencí.

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

Rodičovské kompetence, které pracovníci v rodinách posuzují, vycházejí z vývojových potřeb dětí a týkají se těchto oblastí:

- zajištění bezpečí a ochrany
- projevování citové vřelosti
- zajištění stimulace a podnětů
- vedení a nastavování hranic
- zajištění stability

V kazuistice popíše klíčový pracovník rodiny situaci rodiny a úroveň rodičovských kompetencí na začátku spolupráce a při jejím ukončení (pokud spolupráce trvala minimálně 5 měsíců). Pracovníci se podrobněji věnují těm rodičovským kompetencím, které vyhodnotili na začátku spolupráce jako nedostačující, a které byly předmětem spolupráce. Vyhodnocování na začátku spolupráce probíhá dle metodiky Vyhodnocování potřeb dětí. Praktický průvodce, který vydala organizace Lumos <https://stredoceskykraj.cz/documents/20688/140729/Metodika+vyhodnocov%C3%A1n%C3%AD+pot%C5%99eb+d%C3%ADt%C4%9Bte+%28Lumos+2014%29.pdf/ac98517f-4b56-48bd-8b59-57c7d9dfafff?t=1408969177263>

Informace potřebné k vytvoření kazuistiky získává pracovník na základě vyhodnocování potřeb, pozorování a ze záznamů v klientské databázi Žabák o plnění dohodnutých individuálních plánů rodiny.

Osnova kazuistiky v příloze č. 3

3.2 Periodicita sběru dat

Vyhodnocování ohrožení dítěte probíhá vždy na začátku spolupráce s rodinou (do prvních 5 schůzek) a znovu na jejím konci (po minimálně 5 měsících).

Rozhovory s pracovníky a vedoucí služby proběhnou na konci projektu.

Kazuistiky vzniknou na konci projektu.

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

Závěrečná EZ												
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

V roce 2027:

Činnost	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
Vstupní EZ												
Sběr dat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vyhodnocení dat	x											x
Závěrečná EZ										x	x	x

V roce 2028:

Činnost	01	02
Vstupní EZ		
Sběr dat		
Vyhodnocení dat		
Závěrečná EZ	x	x

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

5 Nástroje sběru dat ve finální podobě

5.1 Ozón

příloha č. 1

5.2 Strukturované rozhovory s pracovníci v sociálních službách a vedoucí služby/sociální pracovníci

1. S jakými obtížemi a bariérami jste se při přímé práci s rodinami pracovníci v sociálních službách setkávaly?
2. Jaké systémové změny by musely nastat, aby byly tyto bariéry odstraněny nebo zmírněny?
3. Jak probíhala spolupráce s dalšími subjekty potřebnými k řešení situace zapojených rodin (škola, lékaři, Úřad práce...)?
4. Co by Vám pomohlo při řešení situací zapojených rodin pomohlo?

5.3 Kazuistiky

příloha č. 2

6 Seznam příloh

Příloha č. 1 Formulář nástroje OZON

Příloha č. 2 Osnova kazuistiky

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: Bezpečně a spolu
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: Ratolest Brno, z.s.

Příloha č. 1 Formulář nástroje OZON

OZON

Formulář pro vyplnění ochranných a rizikových faktorů

Základní údaje:

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

Datum vyplnění formuláře:

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Vyberte odpověď

Dítě

Ano   Zjistit   Ne, není relevantní   Odpověď   Napište krátký komentář, specifikujte situaci

Indikátory rizik ve spojitosti s dítětem				
Dítě mělo v minulosti zdravotní problémy, které mají vliv na jeho vývoj	☐	☐	☐	
Dítě má zdravotní potíže vyžadující pravidelnou lékařskou péči	☐	☐	☐	
Dítě je opožděné ve vývoji	☐	☐	☐	
Dítě je mentálně postižené	☐	☐	☐	
Dítě má vývojovou vadu, tělesné, smyslové nebo i kombinované postižení	☐	☐	☐	
Dítě má potíže s příjmem potravy, poruchy příjmu potravy	☐	☐	☐	
Těžký porod dítěte	☐	☐	☐	
Nechtěné nebo neplánované těhotenství	☐	☐	☐	
Matka v těhotenství prokazatelně nadužívala drogy nebo alkohol	☐	☐	☐	
Předčasně narozené dítě / nízká porodní hmotnost	☐	☐	☐	
Dítě má potíže v oblasti verbální komunikace	☐	☐	☐	
Čeština není mateřským jazykem dítěte	☐	☐	☐	
Dítě nenavštěvuje žádné volnočasové aktivity (například nemá o ně zájem)	☐	☐	☐	
Dítě má problémy s učením	☐	☐	☐	
Špatná školní docházka	☐	☐	☐	

Dítě se bojí rodiče (pečující osoby)	☐	☐	☐	
U dítěte lze pozorovat chování, které souvisí se syndromem CAN	☐	☐	☐	
Dítě je aktuálně týrané, zneužívané nebo zanedbávané	☐	☐	☐	
Dítě žije v pěstounské péči	☐	☐	☐	
Dítě žije v ústavní výchově – DD, DDŠ, DOZP, VÚ, ZDVOP	☐	☐	☐	
Pečující osoba není vlastním rodičem dítěte (osvojení, svěření, nevlastní rodič)	☐	☐	☐	
Dítě pečuje o sourozence místo rodičů	☐	☐	☐	
Dítě je vzhledem k věku nebo k postižení nadměru závislé na rodičích	☐	☐	☐	

Indikátory odolnosti a ochrany ve spojitosti s dítětem

Dítě je zdravé	☐	☐	☐	
Dítě je komunikativní	☐	☐	☐	
Dítě pravidelně dochází do školy nebo školky	☐	☐	☐	
Dítě je bystré, inteligentní, má dobré školní výsledky	☐	☐	☐	
Dítě má zájmy, koníčky, pravidelně se věnuje mimoškolním aktivitám	☐	☐	☐	
Dítě má dobré vztahy s okolím	☐	☐	☐	
Dítě nemá závažné problémy v chování	☐	☐	☐	
Dítě má přátelskou povahu	☐	☐	☐	
Dítě se dokáže ovládnout	☐	☐	☐	
Dítě má povědomí o svém individuálním plánu (IPOD) a spolupracuje při jeho naplňování	☐	☐	☐	

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Vyberte odpověď

Rodiče

Ano   Zjistit   Ne, není relevantní   Odpověď   Napište krátký komentář, specifikujte situaci

Indikátory rizik ve spojitosti s rodiči					
	Ano	Zjistit	Ne, není relevantní	Odpověď	Napište krátký komentář, specifikujte situaci
Mentálně postižení rodiče	☐	☐	☐		
Nemoc rodiče, která ovlivňuje péči o dítě	☐	☐	☐		
Prokazatelné užívání alkoholu nebo drog rodičem	☐	☐	☐		
Tělesné postižení rodiče, které ovlivňuje péči o dítě	☐	☐	☐		
Rodič samoživitel	☐	☐	☐		
Rodič mladší 21 let nebo nevyzrálý rodič	☐	☐	☐		
Rodiče zažívají opakující se krizi v životě	☐	☐	☐		
Rodič nemá dostatečné rodičovské kompetence	☐	☐	☐		
Rodič nechápe potřeby dítěte	☐	☐	☐		
Rodič nedovede anebo nechce naplňovat potřeby dítěte	☐	☐	☐		
Rodič upřednostňuje svoje potřeby před potřebami dítěte	☐	☐	☐		
Rodič není zapojen do své rodičovské role	☐	☐	☐		
Rodič nespolupracuje s odborníky	☐	☐	☐		
Rodič porušuje ujednání, rozhodnutí	☐	☐	☐		
Rodič zanedbává lékařskou péči dítěte	☐	☐	☐		

Žadatelé o azyl	☐	☐	☐	
Dítě zažilo více partnerských vztahů v rodině	☐	☐	☐	
Rodič má nevyřešené trauma z dětství	☐	☐	☐	
V rodině se vyskytují stresové faktory, jako je chudoba, vyloučení	☐	☐	☐	

Indikátory odolnosti a ochrany ve spojitosti s rodiči

Rodiče navštěvují s dítětem lékaře dle potřeby, absolvují preventivní prohlídky	☐	☐	☐	
V rodině jsou přítomni oba rodiče	☐	☐	☐	
Rodič chápe potřeby dítěte	☐	☐	☐	
Péče rodiče odpovídá potřebám dítěte	☐	☐	☐	
Rodič používá efektivní výchovný styl	☐	☐	☐	
Dítě má zajištěnou základní péči	☐	☐	☐	
Rodiče jsou otevření ohledně řešení své situace	☐	☐	☐	
Rodiče využívají podpůrné služby	☐	☐	☐	
Pracovníci mohou mluvit s dítětem o samotě	☐	☐	☐	
Rodiče spolupracují při plánování i realizaci plánu	☐	☐	☐	
Dobrá komunikace s rodiči	☐	☐	☐	
Rodič je motivován ke změně	☐	☐	☐	
Rodič má kapacitu pro změnu	☐	☐	☐	
Rodič dokáže dítě ochránit před nebezpečím	☐	☐	☐	

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Vyberte odpověď

Prostředí

Ano   Zjistit   Ne, není relevantní   Odpověď   Napište krátký komentář, specifikujte situaci

Indikátory rizik ve spojitosti s prostředím, ve kterém dítě žije				
	Ano	Zjistit	Ne, není relevantní	
Nedostatek zájmu o dítě a rodiče ze strany širší rodiny	☐	☐	☐	
V historii rodiny se vyskytly problémy ohledně výchovy dítěte	☐	☐	☐	
V historii rodiny se vyskytla špatná spolupráce s odbornými službami	☐	☐	☐	
Širší rodina není schopna nebo ochotna spolupracovat na změně situace	☐	☐	☐	
Nemoci v širší rodině	☐	☐	☐	
Jiné patologické jevy (návykové látky, kriminalita, jiné) v širší rodině	☐	☐	☐	
Konflikty v širší rodině	☐	☐	☐	
Nedostatečné nebo nevhodné bydlení (bezdomovectví, chybí základní vybavení bytu)	☐	☐	☐	
Domácnost rodiny je přeplněna	☐	☐	☐	
Dočasné bydlení (ubytovna, azylový dům)	☐	☐	☐	
Časté stěhování rodiny	☐	☐	☐	
Domácí prostředí není bezpečné	☐	☐	☐	
Dítě nemá dobré podmínky pro spaní, učení, prostor pro vlastní věci	☐	☐	☐	
Dlouhodobá nezaměstnanost v rodině	☐	☐	☐	
Rodiče aktuálně nezaměstnaní	☐	☐	☐	

Rodina má dobrý přístup k veřejným službám	☐	☐	☐	
Podpora ze strany dospělých osob mimo vlastní rodinu	☐	☐	☐	
Spolupráce více subjektů při tvorbě a realizaci individuálního plánu (IPOP)	☐	☐	☐	
Dostupnost podpůrné péče	☐	☐	☐	
Rodičům se zdravotním postižením se dostává podpory	☐	☐	☐	

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

OCHRANNÉ FAKTORY	
Odolnost	Ochrana

RIZIKOVÉ FAKTORY	
Zranitelnost	Nepříznivé okolnosti

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Co ještě musím zjistit		
Dítě	Rodiče	Prostředí

Jméno dítěte:

Věk dítěte:

Vypracoval/a:

00. 01. 1900

Ochranné faktory	Rizika

--	--

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

Příloha č. 2 Osnova kazuistiky

Počáteční stav	Současný stav
<p>Rodinu tvoří matka, otec a dvě děti dcera a syn ve věku 17 a 13 let. Rodina se zapojila na základě doporučení OSPODu. Mladší syn se opakovaně stával obětí šikany ve škole, přičemž komunikace mezi rodiči a školou neprobíhala. Vyskytovaly se dlouhé absence. Všechno mimoškolní čas trávil doma zcela pasivně. Sám udával, že je pro něj nepříjemné vycházet z domu. Rodiče nezvládali nastavování pravidelného režimu a pravidel, což se projevovalo mimo jiné v oblasti stravovacích návyků, kdy syn jedl pouze velmi jednotvárnou stravu období přejídání se střídaly s obdobími, kdy jedl velmi málo, což vedlo k obezitě. Rovněž příliš nedodržel osobní hygienu. Rodina trávila převážnou společného času doma i kvůli špatnému zdravotnímu stavu otce. Hlavními tématy spolupráce bylo zvyšování rodičovských kompetencí a to především v oblastech: zajištění základní péče – kdy se práce soustředila na podporu rodičů v oblasti zajištění pestrého jídelníčku a rovněž v oblasti hygienických návyků, služba pracovala s rodiči na tom, jak o těchto tématech se synem mluvit a také na tom, aby mu zajistili hygienické potřeby, např. deodorant. S tím souvisela rovněž práce na posilování kompetence zajištění rozvoje, především kontakt se sociálním okolím a vrstevníky. V důsledku práce na tomto tématu rodiče začali doprovázet syna na akce Ratolesti a rovněž navázali spolupráci s psychologkou, která pak s klientem pracovala na hledání jeho místa ve vrstevnické skupině. V rámci zvýšení</p>	<p>Syn se zúčastnil mnoha akcí Ratolesti – seberozejové skupiny, pobytové akce. Využíval dobrovolníka na doučování a rovněž spolupracoval s psychologkou. Na tyto aktivity ho doprovázela matka. Na pobytové akci se seznámil se stejně starým chlapcem a pracovnice služby je doprovodila do NZDM, které začali společně navštěvovat. Dalším tématem byl vztah k jídlu, pracovnice rodinu síťovala se službou, která pracuje s poruchami příjmu potravy. Syn začal jíst obědy ve škole a rodina vlastní jídelniček. Kromě toho služba s rodiči pracovala na nastavení pravidel ohledně jídla. Významným tématem ve spolupráci bylo zmocňování matky, ta se pak účastnila setkání ve škole, kde mluvila o potřebách syna, především ve vztahu k vrstevnické skupině. Nyní se klient setkává pravidelně se školním psychologem. Klientka začala synovi kupovat např. deodoranty a sama s ním začala mluvit o osobní hygieně.</p>

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

<p>kompetence zajištění bezpečí jsme s klientkou pracovali na navázání kontaktu se školou, kde může mluvit o potřebách svého syna.</p>	
<p>Účinné intervence</p>	<p>Naše intervence</p>
<p>Syn se zúčastnil mnoha akcí Ratolesti – seberozvojové skupiny, pobytové akce. Využíval dobrovolníka na doučování a rovněž spolupracoval s psycholožkou.</p> <p>pracovnice služby je doprovodila do NZDM, které začali společně navštěvovat</p> <p>síťovala se službou, která pracuje s poruchami příjmu potravy</p> <p>. Nyní se klient setkává pravidelně se školním psychologem. Klientka začala synovi kupovat např. deodoranty a sama s ním začala mluvit o osobní hygieně. zajištění základní péče – kdy se práce soustředila na podporu rodičů v oblasti zajištění pestrého jídelníčku a rovněž v oblasti hygienických návyků, služba pracovala s rodiči na tom, jak o těchto tématech se synem mluvit a také na tom, aby mu zajistili hygienické potřeby, např. deodorant. S tím souvisela rovněž práce na posilování kompetence zajištění rozvoje, především kontakt se sociálním okolím a vrstevníky. V důsledku práce na tomto tématu rodiče začali doprovázet syna na akce Ratolesti a rovněž navázali spolupráci s psycholožkou, která pak s klientem pracovala na hledání jeho místa ve vrstevnické skupině. V rámci zvýšení kompetence zajištění bezpečí jsme s klientkou pracovali na navázání kontaktu</p>	<p>Syn se zúčastnil mnoha akcí Ratolesti – seberozvojové skupiny, pobytové akce. Využíval dobrovolníka na doučování a rovněž spolupracoval s psycholožkou.</p> <p>pracovnice služby je doprovodila do NZDM, které začali společně navštěvovat</p> <p>síťovala se službou</p> <p>zvýšování rodičovských kompetencí a to především v oblastech: zajištění základní péče – kdy se práce soustředila na podporu rodičů v oblasti zajištění pestrého jídelníčku a rovněž v oblasti hygienických návyků, služba pracovala s rodiči na tom, jak o těchto tématech se synem mluvit a také na tom, aby mu zajistili hygienické potřeby, např. deodorant. S tím souvisela rovněž práce na posilování kompetence zajištění rozvoje, především kontakt se sociálním okolím a vrstevníky. V důsledku práce na tomto tématu rodiče začali doprovázet syna na akce Ratolesti a rovněž navázali spolupráci s psycholožkou, která pak s klientem pracovala na hledání jeho místa ve vrstevnické skupině. V rámci zvýšení kompetence zajištění bezpečí jsme s klientkou pracovali na navázání kontaktu se školou, kde může mluvit o potřebách svého syna.</p>

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt: *Bezpečně a spolu*
Reg.č.p. CZ.03.02.02/00/24_066/0004737
Realizátor: *Ratolest Brno, z.s.*

se školou, kde může mluvit o potřebách svého syna.	
--	--

<p>Závěr: Práci služba považujeme za úspěšnou. Rodiče zvýšili své kompetence především v oblasti péče (strava a hygienické návyky) a rovněž v oblasti zajištění kontaktu se sociálním okolím.</p>
--